

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/26-08/8

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 7. travnja 2026.

Hs**NP*021-03/26-08/8*65-26-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 146. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu dostavljam *Interpelaciju o reformskim neuspjesima Vlade Republike Hrvatske u ključnim sektorima koji izravno utječu na kvalitetu svakodnevnog života građana i građanki Republike Hrvatske*, koju je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članka 145. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 27. ožujka 2026. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Interpelacije.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
zastupnici i zastupnice u Hrvatskom saboru

Zagreb, 27. ožujka 2026.

Hs**NP*021-03/26-08/8*653-26-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	27-03-2026		
Klasifikacijska oznaka	021-03/26-08/8		
Urudžbeni broj	653-26-1		
Org. jed.	65		
Pril.	-		
Vrijednost	-		

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PREDMET: Interpelacija o reformskim neuspjesima Vlade Republike Hrvatske u ključnim sektorima koji izravno utječu na kvalitetu svakodnevnog života građana i građanki Republike Hrvatske

Poštovani,

dostavljamo Vam interpelaciju o reformskim neuspjesima Vlade Republike Hrvatske u ključnim sektorima koji izravno utječu na kvalitetu svakodnevnog života građana i građanki Republike Hrvatske., koju temeljem članka 86., stavka 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 145. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosi 16 zastupnika i zastupnica Hrvatskog sabora.

Tražimo da interpelaciju uvrstite na dnevni red sjednice Hrvatskog sabora. U radu Hrvatskog sabora i njegovih tijela u svojstvu predlagatelja sudjelovat će svi potpisnici interpelacije.

U ime predlagatelja,

Sandra Benčić

Predsjednica Kluba zastupnika Možemo!

Temeljem članka 86. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, u daljnjem tekstu Ustav), a u vezi s člankom 145. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“ br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18 i 53/20 – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu Poslovnik) 16 zastupnika u Hrvatskom saboru podnosi ovu

INTERPELACIJU

o reformskim neuspjesima Vlade Republike Hrvatske u ključnim sektorima koji izravno utječu na kvalitetu svakodnevnog života građana i građanki Republike Hrvatske. Manjak kapaciteta i/ili političke volje za provedbu nužnih reformi u sektorima socijalne i zdravstvene zaštite, mirovinske politike, stambene i porezne politike, kao i politike energetske tranzicije rezultiraju komparativno lošijim položajem građana i građanki Republike Hrvatske u odnosu na prosjek Europske Unije (EU). Kontinuirani rast BDP-a ne odražava se u boljem položaju naših građana. Štoviše, inflacija u Hrvatskoj je već nekoliko godina među najvišima u EU i eurozoni, što znači da naši građani plaćaju najviše cijene proizvoda i usluga, unatoč značajno nižim prosječnim, a naročito medijalnim prihodima u usporedbi s građanima EU. Istodobno, pristup i kvaliteta javnih usluga u sektoru zdravstva i socijalne politike u kontinuiranom su padu.

O b r a z l o ž e n j e

1. Pravni temelj interpelacije

Člankom 86. stavkom 2. Ustava propisano je da najmanje jedna desetina zastupnika Hrvatskog sabora može podnijeti interpelaciju o radu Vlade Republike Hrvatske ili pojedinog njezinog člana, dok je člankom 145. stavkom 1. Poslovnika propisano da se interpelacijom na sjednici Sabora otvara rasprava o radu Vlade u cjelini ili o pojedinim odlukama Vlade ili

ministarstva ako one odstupaju od općeg stajališta Vlade ili ministarstva o provođenju zakona ili utvrđene politike. Stavkom 3. istog članka propisano je da se interpelacija podnosi u pisanom obliku, u njoj mora biti jasno postavljeno i obrazloženo pitanje koje treba razmatrati te zaključci koje se predlaže donijeti.

Imajući u vidu citirane odredbe, dolje potpisani zastupnici u Hrvatskom saboru smatraju potrebnim postaviti pitanje o kapacitetima i stručnosti Vlade Republike Hrvatske za osmišljavanje i provedbu ključnih reformskih zahvata koji bi osigurali viši standard, veću kvalitetu i dostupnost javnih usluga, smanjenje društvene nejednakosti, povećali energetske i prehrambenu samodostatnost Hrvatske i osigurali općenitu bolju kvalitetu života većine hrvatskih građana i građanki.

2. Obrazloženje predmeta interpelacije

1. Socijalna politika i borba protiv siromaštva - Unatoč obećanjima, Vlada godinama nije uspjela smanjiti stopu rizika od siromaštva. *Nacionalnim planom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine*, Vlada je najavljivala postepeno smanjenje stope rizika od siromaštva koje je sukladno spomenutom Planu u 2024. godini trebalo iznositi 16,4 %, a u stvarnosti je stopa rizika od siromaštva te 2024. godine iznosila čak 20,3 %, uz drastične regionalne razlike (u Panonskoj Hrvatskoj gotovo 30%), pri čemu je svaka peta osoba bila ugrožena siromaštvom. Istovremeno, socijalne naknade u Hrvatskoj nisu adekvatne, a utjecaj socijalnih transfera na smanjenje siromaštva “kritičan” je od 2020. godine i znatno je niži od prosjeka Europske unije, na što upozorava *Zajedničko izvješće o zapošljavanju* Europske komisije i Vijeća iz 2025. godine.

Posebno zabrinjavajući je neuspjeh u planiranju i provedbi inkluzivnog dodatka, gdje je krajem prošle godine oko 100.000 ljudi još uvijek čekalo na inkluzivni dodatak, a zbog neadekvatno pripremljene reforme i posljedične preopterećenosti sustava, 15.000 osoba s invaliditetom umrlo je ne dočekavši rješenje. Istovremeno, resorsno ministarstvo i ostatak vlade potpuno su pogrešno procijenili proračunske izdatke potrebne za provedbu zakona i to za više od 100%.

Reforma dječjeg doplatka još je jedno neispunjeno obećanje. Premijer Plenković osobno je obećao krajem 2023. godine izmjenom Zakona o dječjem doplatu obuhvatiti 500.000 djece dječjim doplatkom, dok prema posljednjim podacima HZMO-a za siječanj 2026. godine dječji doplatk primalo 295.969 djece, manje nego prije 7 godina. Vlada uporno odbija uvesti univerzalni dječji doplatk, dok istovremeno dopušta da se 1,2 milijarde eura proračunskih sredstava svake godine prelije u profite trgovačkih lanaca kroz neučinkovito smanjenje PDV-a na hranu (proračunski gubitak na stopi od 5% na hranu).

Zakon o osobnoj asistenciji koji je HDZ-ova Vlada donijela krajem 2023. godine, diskriminirao je dio korisnika i nepravedno im onemogućio korištenja usluge osobne asistencije (primjerice, roditelje njegovatelje i osobe koje su koristile uslugu pomoći u kući), zbog čega je Ustavni sud srušio sporne dijelove tog Zakona, a na što su oporba i struka pravovremeno upozoravali tadašnjeg ministra Piletića prilikom donošenja Zakona. Unatoč donošenju zakonskog okvira koji omogućava korištenje usluge osobne asistencije, dio korisnika još uvijek ne može pronaći osobne asistente, velikim dijelom zbog male satnice za osobne asistente, koja iznosi 11 eura bruto te koju Vlada, odnosno nadležno ministarstvo, nije povećalo već više od dvije godine. Donošenje Zakona o osobnoj asistenciji kao i donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku zahtjevalo je od Vlade ozbiljne pripreme administracije, procesa donošenja odluka o pravima, proračunske pripreme te pripreme tržišta rada u sektoru skrbi, kako bi se prava osigurana zakonima mogla i realno ostvariti. Vlada je to propustila napraviti i donošenje navedenih propisa nije rezultiralo jednakim, dostupnim i efikasnim postupcima realizacije prava.

2. Stambena politika - Vlada je dopustila da stanovi postanu špekulativni kapital, umjesto domovi. Cijene nekretnina rastu po stopi od više od 12% godišnje, čiji početak seže u APN-ove mjere subvencioniranja kamatnih stopa. Dok mladi ostaju zatočeni u roditeljskim domovima do srednjih godina, na razini cijele zemlje imamo oko 600.000 stambenih jedinica koje ne služe stanovanju. Vlada je aktivno pridonijela nepriušivosti stanovanja pogodujući bankama i špekulantima, dok su mladi ostali stambeno nezbrinuti. Rastu cijene i stanova za najam i stanova za kupovinu. Cijene nekretnina u Hrvatskoj su od 2016. do danas porasle za više od 100%, što je dvostruko više od prosjeka EU, a isto vrijedi i za najam koji je u prosjeku skuplji 100% nego prije deset godina, posebno u velikim gradovima. Porez na nekretnine, koji se najavljavao kao

mjera koja će pomoći, upravo proživljava debakl uslijed pogrešno izdanih rješenja koja se broje u desecima tisuća: 36.000 pogrešno izdanih rješenja je trenutačna bilanca. S druge strane, samo što nije krenula mjera isplate višegodišnje cijene najamnina špekulantima koji su dosad tisuće stanova držali praznima. Potrošit će se milijuni eura da se vlasnicima praznih stanova odmah isplati šestogodišnja najamnina i to značajno viša od one koju bi mogli postići na tržištu. To će zasigurno izazvati novi ciklus ulaganja tog kapitala u nekretnine i nastavak tržišnog špekuliranja uz izravnu pomoć države. Istovremeno, nekoliko tisuća zaštićenih najmoprimaca, u prosjeku starijih od 70 godina, čeka prisilno iseljenje, bez osiguranog adekvatnog zamjenskog smještaja. Osim toga, Vlada ne oporezuje ni profit kojeg preprodavači ostvaruju tržišnom špekulacijom. Vlada je direktno odgovorna za sustav gdje se 70% nekretnina kupuje gotovinom, a čak 30% kupaca su stranci jer je tržište nekretnina postalo grana s najvećim povratom investicije u najkraćem mogućem vremenu: rast vrijednosti nekretnine od 12% godišnje izravno potiče investicijski pritisak na nekretnine, držanje stanova praznima (bez potrebe dodatnih ulaganja i troškova, čime se profit povećava) i preporodaju za tri do četiri godine uz profit od 40%. Vlada nije stavila niti jedno ograničenje na kupnju nekretnina pri ulasku u OECD mada su druge zemlje članice EU to napravile. Zemlja koja je već pogođena krizom stanovanja upravo zbog dereguliranosti i porezne oaze koju nekretninski sektor predstavlja, sada isto to tržište otvara velikom broju najbogatijih zemalja svijeta. Uz sve to, pitanje kratkoročnog najma je godinama porezno i regulacijski favorizirano u odnosu na dugoročni najam. Rezultat toga je to da su Split i Zadar prvaci Europe u udjelu kratkoročnog najma u odnosu na stanovništvo. Problem *airbnbizacije* Vlada je pogrešno pokušala riješiti prebacivanjem odgovornosti na susjede u zgradi, umjesto regulacije kratkoročnog najma. Bez vizije i bez plana. Od 100 milijuna eura europskih sredstava koje je Vlada imala na raspolaganju za izgradnju studentskih domova, nisu niti jedan jedni dodatni krevet izgradili u Zagrebu gdje je potražnja najveća i gdje nedostaje 5000 mjesta u studentskim domovima. Izgradnja studentskih kapaciteta za smještaj značajno bi rasteretila pritisak na tržište najma, smanjila divljanje cijena najma, te osigurala priuštiv i adekvatan studentski smještaj.

3. Porezna politika i nejednakost - Porezna politika Vlade sustavno pogoduje špekulativnom kapitalu i rentijerstvu. Smanjenje stope PDV-a na hranu rezultiralo je gubitkom proračunskih prihoda od 1,2 milijarde eura godišnje, a koji su završili u profitima trgovačkih lanaca umjesto u

nižim cijenama za građane. Smanjenje stope PDV-a na 5% nije uzrokovalo niti najmanje smanjenje cijena hrane, dapače cijene hrane nastavile su rasti i to u 2022 po stopi iznad 8% godišnje i to neposredno nakon smanjenja PDV-a, a isto se nastavilo i u narednim godinama. Ovakav fenomen ukazuje na trgovačku inflaciju pogonjenu inflatornim očekivanjima, a ne realnim ekonomskim okolnostima. Mada je opozicija na to upozoravala i tražila mjere kontrole špekulacija u inflaciji, Vlada je uporno odbijala i odbija uvesti **porez na ekstraprofit** onih koji su koristili inflaciju za dizanje vlastitih marži, te prijedlog jačanja ovlasti AZTN-a u sprečavanju takve vrste netržišnog i špekulativnog ponašanja. Zbog navedenog, porezni gubitak od 1,2 milijardi godišnje ne završava u džepovima građana, već u ekstraprofitima trgovaca. Isto tako, Vlada uporno odbija uvesti porez na nekretninsko bogatstvo kako bi spriječila gomilanje novca, često sumnjivog porijekla upravo u nekretninama. Naša se fiskalna politika prekomjerno oslanja na oporezivanje potrošnje, a gotovo nikako na oporezivanje kapitala. Rezultat su sve veće nejednakosti među građanima, gdje oni koji žive od svog rada uplaćuju najviše poreza i doprinosa u zajedničku blagajnu, a oni koji žive na marginama društva, zahvaljujući inflaciji koja je i dalje među najvišima u eurozoni, svakim danom tonu dublje u siromaštvo. Dokaz tome je pokazatelj da je imovinska nejednakost u Hrvatsko snažno narasla u zadnjih nekoliko godina, dok na razini cijele eurozone takvog rasta nejednakosti nije bilo. Hrvatska je u drugom kvartalu 2017. (početak prikupljanja podataka u Hrvatskoj) imala manju imovinsku nejednakost od prosjeka eurozone, s Gini koeficijentom 71,53. U tom trenutku je eurozona imala 73,03. S vremenom je nejednakost u eurozoni padala i stagnirala pa je u trećem kvartalu 2025. Gini koeficijent iznosio 72,37, dok se Gini koeficijent Hrvatske cijelo razdoblje povećavao i u trećem kvartalu 2025. iznosio 75,08. (Podaci ECB, Branimir Perković Bloomberg Adria).

Imovinska nejednakost u Hrvatskoj je druga najveća od promatranih članica za koje je Europska središnja banka prikupila podatke. Veća je samo u Njemačkoj (76,33), dok susjedne Slovenija i Mađarska imaju puno manju razinu nejednakosti, Gini koeficijent od 62,86 za Sloveniju, a 63,47 za Mađarsku (podaci Europske centralne banke, Distributional Wealth Accounts). Najbogatija kućanstva po pitanju imovine su relativno snažno povećala svoj udio. 64,11 posto neto imovine je u trećem kvartalu 2025. bilo u vlasništvu 10 posto najbogatijih kućanstava, a u drugom kvartalu 2017. - 58,86%. 10 posto najbogatijih kućanstava u Hrvatskoj drži veći udio ukupne

neto imovine nego u svim analiziranim državama i to 6,96 postotnih bodova više od prosjeka. Struka je suglasna u pogledu uzroka ovakovog stanja: visoko porezno opterećenje potrošnje više pogađa one s manjim dohotcima, dok porezi na kapital i imovinu ciljaju visokodohodovna kućanstva; ona prva značajno su više oporezovana od potonjih; takva regresivna porezna politika u 10 godina akumulirala je bogatstvo onih koji su već bili dobrostojeći i povećala koncentraciju bogatstva zbog čega je i GINI viši. Tome je značajno doprinijela i nekretninska špekulacija i ogroman rast cijena nekretnina.

Dva velika projekta Porezne uprave, koji su trebali biti perjanice procesa digitalizacije i brže i pravednije te transparentnije naplate poreza su udžbenička definicija fijaska. Najprije je s početkom godine Fiskalizacija 2.0 uzrokovala kaos u gospodarstvu. Vlada je krenula u proces nepripremljeno, bez podzakonskih akata i testiranja sustava, izlažući male poduzetnike i njihove računovođe nepotrebnom stresu i neizvjesnosti vezanoj uz kažnjavanje, unatoč činjenici da sustav ne funkcionira. Nakon tog debakla, koji još uvijek traje, ali nije više toliko u fokusu javnosti, ovih dana svjedočimo fijasku Porezne uprave koja je pogrešno razrezala porez na nekretnine za gotovo 40.000 građana koji u tim nekretninama žive, a potom pravno neutemeljenim procedurama od građana traži da joj se obrate radi “ispravke mogućih grešaka”, umjesto da pogrešna rješenja sva odredom poništi i krene ispočetka. Porezna uprava se u isto vrijeme godinama propušta obračunati sa neprijavljuvanjem podstanara i nenaplatom poreza na dohodak od imovine za iznajmljivanje nekretnina, a u isto vrijeme uspijeva poslati rješenje za porez na prazne nekretnine onima koji uredno plaćaju porez na najam. Razlozi koje Porezna navodi jesu nepovezanost baza podataka i pogrešni podaci koje su koristili: upravo to je dokaz da u 10 godina ova Vlada kontinuiteta nije uspjela popisati, sastaviti, povezati i staviti u funkciju osnovne podatke o građanima, kućanstvima, zemljištima, nekretninama i ostalim resursima. Potonji primjeri svjedoče o potpunoj nespobnosti državnog aparata za provedbu svojih osnovnih funkcija.

4. Zdravstvena politika - Hrvatski zdravstveni sustav obilježen je dugotrajnim strukturnim problemima koji se očituju u predugim listama čekanja, nedostupnošću dijagnostičkih i terapijskih postupaka, nedostatku zdravstvenog kadra, financijskoj neodrživosti bolničkog

sustava te izraženim rizicima sukoba interesa i korupcije. Posljedica takvog sustava su lošiji ishodi liječenja i čak 3 godine kraći očekivani životni vijek u odnosu na prosjek Europske unije.

Uzroci takvog stanja multifaktorijalni su.

Prvo, zdravstveni sustav u Republici Hrvatskoj sustavno zanemaruje prevenciju i primarnu zdravstvenu zaštitu, koje u razvijenim sustavima čine temelj učinkovitog i financijski održivog zdravstva. Preventivni programi postoje formalno, ali u praksi ne ostvaruju učinak. Odaziv na programe ranog otkrivanja bolesti je nizak, primjerice kod probira za rak debelog crijeva oko 25%, zbog čega se tek mali udio slučajeva otkriva u ranoj fazi bolesti.

Primarna zdravstvena zaštita kadrovski je i organizacijski devastirana. Dramatičan manjak liječnika obiteljske medicine ocrtava činjenica da oko polovine liječnika koji obavljaju poslove liječnika obiteljske medicine nema specijalizaciju, edukaciju i iskustvo. Rad u ordinacijama obiteljske medicine im je tek privremeni angažman, što dovodi do diskontinuiteta skrbi, preopterećenja sustava uputnicama i nepotrebnog upućivanja pacijenata na sekundarnu i tercijarnu razinu. Time se dodatno opterećuju bolnice, povećavaju troškovi i pogoršavaju ishodi liječenja. Dodatno zabrinjava podatak da 40% liječnika obiteljske medicine u idućih 5 godina odlazi u mirovinu. U kontekstu primarne razine zdravstvene zaštite ističe se činjenica da u Hrvatskoj 300 000 žena nema pristup primarnoj ginekološkoj skrbi te da nedostaje 31% primarnih pedijatara.

U kontekstu nedostupne skrbi za reproduktivno zdravlje žena ističe se činjenica da je u veljači 2019. istekao je rok kojeg je Vladi postavio Ustavni sud da donese novi Zakon o zdravstvenim mjerama za ostarijanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece u skladu sa suvremenim znanstvenim saznanjima i postignućima. Sedam godina kasnije zakona nema ni u pripremi.

Drugo, model financiranja bolnica putem tzv. limita potiče neefikasnost, stvaranje dugova i neracionalno korištenje resursa. Bolnice su prisiljene prilagođavati opseg i strukturu usluga administrativno određenim financijskim okvirima, što potiče neadekvatno fakturiranje i neusklađenost između stvarnih potreba pacijenata i pruženih usluga. Istodobno, takav model nije spriječio kontinuirani rast dugova zdravstvenih ustanova. Posljedica takvog modela je da su

ukupni dugovi zdravstvenog sustava narasli na oko 2,4 milijarde eura, uz više od 800 milijuna eura duga bolnica prema veletrgovnicama koji i dalje raste iz mjeseca u mjesec.

Umjesto jačanja javnog sustava, Vlada dodatno potiče prelijevanje javnih sredstava u privatni sektor. Omogućavanje ugovaranja usluga s privatnim pružateljima zbog lista čekanja, kao i plaćanje usluga u privatnim ustanovama kada nisu dostupne u javnom sustavu, a bez rješavanja strukturalnih uzroka nedostupnosti zdravstvenog sustava dovodi do dvostrukog odljeva – financijskog i kadrovske. Privatni sektor, uz znatno više plaće, preuzima ključne stručnjake iz javnog sustava, čime se dodatno slabi njegova sposobnost pružanja usluga.

Takav model stvara začarani krug: slab javni sustav generira liste čekanja, liste čekanja opravdavaju ugovaranje privatnika, a financiranje privatnika dodatno slabi javni sustav.

Treće, upravljanje zdravstvenim institucijama obilježeno je političkom kontrolom i izostankom kriterija stručnosti i rezultata. Imenovanja ravnatelja i voditelja zdravstvenih ustanova u velikoj mjeri ovise o političkoj podobnosti, a ne o kvaliteti upravljanja, ishodima liječenja ili racionalnosti poslovanja. Posljedice su loša organizacija rada, nedostatna kontrola troškova, neracionalna potrošnja lijekova i izostanak sustavnog upravljanja listama čekanja.

U takvom sustavu ne postoje učinkoviti mehanizmi za upravljanje sukobom interesa, niti transparentni kriteriji za donošenje odluka o financiranju zdravstvenih usluga i lijekova. Istodobno, izostaje sustavno praćenje učinkovitosti terapija i troškova, unatoč kontinuiranom rastu potrošnje na lijekove.

Paradigmatski primjer takvog modela predstavlja slučaj Poliklinike Medikol. Od 2007. godine javni zdravstveni sustav kroz HZZO u velikoj mjeri oslanja se na privatnog pružatelja PET/CT dijagnostike, pri čemu je tijekom gotovo dva desetljeća, prema dostupnim procjenama Medikolu isplaćeno više od 200 milijuna eura javnih sredstava, dok istodobno nisu razvijeni dostatni kapaciteti u javnim bolnicama. Održavanje takvog modela i kroz 3 Vlade Andreja Plenkovića, uz podizanje iznosa koji se godišnje Medikolu isplaćuju, upućuje na dugotrajno strateško zanemarivanje javnog interesa, uz moguće elemente netransparentnosti i političkog pogodovanja. Samo u 2026. Medikolu će se isplatiti 20 milijuna eura za pretragu PET/CT- radi toga što RH nema PET/CT aparate. Hrvatskoj nedostaje još 3 aparata, koji koštaju 9 milijuna eura.

Dodatno zabrinjava da je jedini strateški investicijski projekt svih Vlada Andreja Plenkovića upravo privatna onkološka bolnica Medikol.

Ukupno gledano, zdravstvena politika Vlade ne adresira temeljne uzroke problema, već dodatno produbljuje strukturne slabosti sustava. Umjesto ulaganja u prevenciju, primarnu zdravstvenu zaštitu i jačanje javnog sektora, provodi se model koji povećava ovisnost o privatnim pružateljima, uz istodobno slabljenje javnog zdravstva.

5. Mirovinski sustav - Mirovine su sustavno neadekvatne - prosječna mirovina iznosi svega 42-47% prosječne neto plaće, što je daleko ispod minimalnog kriterija adekvatnosti od 60%, i stoga je ispod granice dostojanstva. U ožujku ove godine udio prosječne mirovine u plaći pao je **s 47,1 posto u veljači na 46,6 posto**. Svaki treći umirovljenik živi u riziku od siromaštva, a gotovo sve mirovine (prosječno isplaćene) niže su od granice rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo (u 2025 iznosi 752 eura mjesečno) zbog čega je u 2025 stopa rizika od siromaštva za jednočlana kućanstva osoba starijih od 65 godina iznosila čak 64,4%!!. Usporedno, 2016 godine ta je stopa iznosila 42% što znači da je ova Vlada kontinuiteta povećala rizik od siromaštva za starije osobe za više od 20 postotnih poena!. Slično je za dvočlana kućanstva gdje je barem jedna osoba starija od 65 godina; rizik od siromaštva povećao se za 18 postotnih poena. Reforma 2. stupa nije postigla da kombinirana mirovina bude povoljnija za većinu osiguranika. Čak 80% novih umirovljenika odustaje od kombinirane mirovine jer je sustav drugog stupa postavljen na štetu osiguranika. Ogromne su razlike između tzv. radničkih i mirovina po posebnim propisima, pri čemu se razlika izrazito očituje u braniteljskoj populaciji. Branitelji koji su nastavili raditi nakon razvojačenja imaju u prosjeku preko 50 % dulji radni staž, ali više od 50 % nižu mirovinu od onih koji su mirovinu ostvarili izravno prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji. Slična je situacija i s braniteljima koji su nakon rata postali djelatne vojne osobe i umirovili se upravo s pozicija profesionalnih vojnika.

6. Energetika i energetska tranzicija - Energetska tranzicija u Hrvatskoj je blokirana administrativnim preprekama. Iako smo po transponiranom europskom zakonodavstvu trebali imati barem jednu energetska zajednicu u svima gradovima/općinama s više od 10.000 stanovnika, kakvih je u Hrvatskoj 65, do 2025. registrirana je samo jedna energetska zajednica

koja zbog birokracije nije podijelila ni jedan kWh energije. Vlada i dalje planira značajna ulaganja u infrastrukturu fosilnih goriva (novi plinovodi i nalazišta nafte) umjesto u ubranu solarizaciju krovova. Hrvatska je konzistentno na začelju EU po iskorištavanju energije sunca i vjetra. Energetska tranzicija pretvorena je u farsu. Dok se građanima postavljaju administrativne barijere za solarizaciju krovova njihovih domova i dijeljenje energije, ti se isti građani izvlaščuju s poljoprivrednih zemljišta u korist privatnih investitora u solarne elektrane. Premda je sunčana energija najpovoljnija, ministar Šušnjar je proglasio vjetar i sunce “neisplativima”. Energetskoj tranziciji u prometu trebalo je doprinijeti i “desetljeće željeznica” kojeg je prije četiri godine najavio resorni ministar Butković. U tom smo razdoblju uspjeti obnoviti i izgraditi kojih 100-tinjak kilometara. Niti građani brže i udobnije putuju, niti smanjujemo emisije ugljika. Vlada umjesto toga fokusira ulaganja na fosilnu infrastrukturu i istraživanja naftnih polja u Kazahstanu, čime krši ciljeve Pariškog sporazuma.

7. Kultura i mediji - Od 8. kolovoza 2025. na snazi je europska direktiva Akt o slobodi medija. To je zakon koji osigurava reformu medijskog prostora s naglaskom na micanje političkog utjecaja na izbor vodstva javnih medijskih servisa, transparentnost vlasništva medija i državnog oglašavanja i zaštitu urednika i novinara od bilo kakvih utjecaja. Unatoč upozorenjima, Vlada ga je dočekala potpuno nespremna. Za punu primjenu na koju smo obavezni, potrebno je izmijeniti zakone vezane uz medije, Zakon o HRT-u, Zakon o HINA-i, Zakon o elektroničkim medijima i Zakon o medijima. Treba podcrtati da su provedeni natječaj i izbor novog ravnatelja HINA-e kao i imenovanje članova Nadzornog odbora HRT-a protivni Aktu o slobodi medija, dakle, protuzakoniti.

Vlada, preciznije Ministarstvo kulture i medija najavljuje novi Zakon o medijima još od 2023. Prijedlog zakona koji je tada dostavljen HND-u, struka je smatrala neprihvatljivim, jer bi njegovo prihvaćanje znatno unazadilo medijske slobode te položaj novinara i novinarstva u Hrvatskoj. Smatrali su da je riječ o nezapamćenom državnom uplitanju u novinarske slobode, što je, kazali su, izravni državni udar na pozitivna pravila koja definiraju novinarstvo u demokratskim državama više od stotinu godina. O tom prijedlogu se više nije čulo i Vlada je dočekala Akt o slobodi medija potpuno nespremna, čak štoviše, protivno Aktu o slobodi medija postavlja ravnatelja HINA-e i članove Nadzornog odbora HRT-a.

3. Pitanja koja se interpelacijom trebaju razmatrati

- Koji su ključni čimbenici izostanka provedbe reformi u Republici Hrvatskoj koje bi rezultirale većom kvalitetom i dostupnošću javnih usluga te unaprjeđenjem kvalitete svakodnevnog života građana i građanki Republike Hrvatske?
- Na koji način se najučinkovitije i najbrže mogu otkloniti identificirane prepreke nužnim reformskim zahvatima?
- Na koji način Vlada planira osigurati investicijski kapacitet za HEP kako bi se omogućila masovna solarizacija kućanstava putem ESCO modela, te koji su konkretni rokovi za provedbu tih mjera?
- Koje regulatorne prepreke trenutno onemogućuju osnivanje i djelovanje energetske zadruge u Republici Hrvatskoj, te kada će Vlada izmijeniti zakonodavni okvir kako bi se omogućilo njihovo nesmetano poslovanje, dijeljenje i plasiranje energije na tržište?
- Zašto Vlada Republike Hrvatske još nije pokrenula postupak izlaska iz Ugovor o energetskej povelji, te koji su razlozi za zadržavanje u tom međunarodnom okviru?
- Koji su razlozi zbog kojih univerzalni dječji doplatak još nije uveden u Republici Hrvatskoj, te u kojem roku Vlada planira njegovu implementaciju?
- Kako Vlada objašnjava izuzetno visok rast stope siromaštva kod jednočlanih i dvočlanih kućanstava osoba starijih od 65 godina u razdoblju 2016.–2025., te koje konkretne mjere planira poduzeti za smanjenje tih stopa na razinu iz 2016. godine?
- Koji su razlozi zbog kojih Vlada nije stavila rezervaciju na primjenu Kodeks o liberalizaciji OECD u odnosu na sektor nekretnina, te kako planira zaštititi dostupnost stanovanja?
- Koje konkretne mjere Vlada planira poduzeti kroz poreznu reformu kako bi se smanjila regresivnost poreznog sustava i ublažile ekonomske nejednakosti?
- Koji je plan Vlade za povećanje mirovina na razinu od 65% prosječne plaće u Republici Hrvatskoj u naredne tri godine, te koji su fiskalni i institucionalni preduvjeti za ostvarenje tog cilja?
- Koje će konkretne mjere Vlada Republike Hrvatske poduzeti kako bi u naredne dvije godine povećala dostupnost primarne zdravstvene zaštite, osobito obiteljske medicine,

ginekologije i pedijatrije, te osigurala kontinuitet skrbi u područjima s izraženim manjkom liječnika?

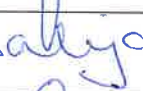

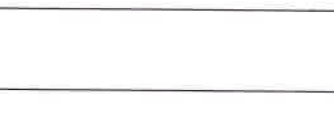
- Kako Vlada Republike Hrvatske opravdava daljnje zadržavanje modela financiranja bolnica putem limita, unatoč kontinuiranom rastu dugova zdravstvenih ustanova, te kada će predložiti novi model financiranja koji neće poticati stvaranje dugova, neefikasnost i narušavanje dostupnosti zdravstvene skrbi?
- Zašto Vlada Republike Hrvatske nije u predviđenom roku pokrenula postupke javne nabave za tri PET CT uređaja u javnom zdravstvenom sustavu, te kada će isti biti realizirani?
- Koje će konkretne mjere Vlada Republike Hrvatske poduzeti radi jačanja kapaciteta javnog zdravstvenog sustava i sprječavanja sukoba interesa u ugovaranju zdravstvenih usluga s privatnim pružateljima, kako bi se zaustavio odljev javnih sredstava i zdravstvenog kadra iz javnog u privatni sektor?
- Zašto Vlada Republike Hrvatske nije pravovremeno predložila izmjene zakona kojima se uređuju HRT, HINA i elektronički mediji, a kako bi se uskladili s Aktom o slobodi medija?
- Kada Vlada planira provesti transparentne i zakonite postupke izbora upravljačkih tijela u javnim medijskim servisima u skladu s europskim standardima medijskih sloboda?

4. Zaključci

- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da u roku od 30 dana podnese plan investicija u elektroenergetsku mrežu Hrvatske do kraja 2028 godine.
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da osigura investicijski kapacitet za HEP za investiranje u solarizaciju krovova kućanstava kroz primjenu ESCO modela otplate investicije, te da izmjeni regulativu na način da energetske zadruge mogu poslovati, osnivati se, dijeliti energiju ili je stavljati na tržište bez administrativnih i tehničkih zapreka
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da do kraja godine podnese zahtjev za izlazak Republike Hrvatske iz Ugovora o energetskej povelji
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da u roku od 6 mjeseci uvede univerzalni dječji doplatak

- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da podnese izvješće o uzrocima izuzetno visokog rasta stope siromaštva kod jednočlanih i dvočlanih kućanstava osoba starijih od 65 godina (odnos 2025-2016) sa planom smanjenja navedenih stopa na razine iz 2016 godine
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da svaka tri mjeseca do kraja godine podnosi izvješće Saboru o implementaciji Zakona o inkluzivnom dodatku
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da u roku od 30 dana stavi rezervaciju na primjenu Kodeksa o liberalizaciji OECD u odnosu na cjelokupni sektor nekretnina
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu da izradi plan porezne reforme s ciljem smanjenja regresivnosti poreznog sustava
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da u roku od 3 mjeseca pokrene procese nabave 3 PET CT uređaja za bolnice u javnom sustavu
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da u roku od 30 dana Saboru podnese izvješće o broju, vrsti, cijeni i ukupno isplaćenim sredstvima Medikolu za PET CT uslugu od 2007 do danas
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da u roku od 3 mjeseca pristupi izmjeni modela financiranja bolnica putem limita
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da u roku od 3 mjeseca u participativnom procesu izradi akcijski plan povećanja dostupnosti primarne zdravstvene zaštite, osobito obiteljske medicine, ginekologije i pedijatrije
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da u roku od 3 mjeseca dostavi prijedlog izmjena i dopuna zakonodavnog okvira koji će priječiti sukob interesa i slabljenje javnog zdravstvenog sustava prilikom ugovaranja zdravstvenih usluga s privatnim pružateljima
- Hrvatski sabor obvezuje Vladu RH da donese plan dizanja mirovina na način da se u naredne tri godine prosječne starosne mirovine dostignu 65% prosječne plaće u RH
- Hrvatski sabor obvezuje vladu RH da u roku od mjesec dana predloži saboru izmjene Zakona o HRT-u i HINI, Zakon o elektroničkim medijima i ostale medijske regulative na način da se u potpunosti usklade sa Aktom o slobodi medija, te temeljem novih odredbi provede izbore za ključna mjesta u javnim servisima u skladu sa navedenim Aktom

Interpelacija u pogledu neuspjeha reformskih zahvata Vlade Republike Hrvatske
s naglaskom na područja socijalne, zdravstvene, stambene i porezne politike, politike
energetske tranzicije te reforme mirovinskog sustava

1.	Scorcher Benović	
2.	JUBRINKA NOVAK	J. Novak
3.	Diniro Polenić	D. Polenić
4.	MARIN ŽIVKOVIĆ	
5.	URTA RANČIĆ-ČAMUŠIĆ	U. Rančić Čamušić
6.	DUŠICA RADOVIĆ	
7.	Damir Bakić	D. Bakić
8.	Rada Božić	R. Božić
9.	URTA RANČIĆ-ČAMUŠIĆ	U. Rančić Čamušić
10.	PECEKO MIČIĆ	
11.	IVANA LEXIN	
12.	ANEA MEAK-TAMTAR	
13.	DARIJA OREŠKOVIĆ	D. Orešković
14.	SABIHA GLASUVAČ	
15.	ARSEN BAŠIĆ	
16.	MIROSLAV MARKOVIĆ	
17.	TONČI RESTOVIĆ	
18.		
19.		
20.		

